

Brüssel, 13. juuli 2020
REV1 – asendab 8. veebruari 2018. aasta
teate

TEADE SIDUSRÜHMADALE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE JA ELI NORMID KINDLUSTUSE/EDASIKINDLUSTUSE VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud ülemineku periood, mis lõpeb 31. detsembril 2020. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis³.

Ülemineku perioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub ülemineku perioodi lõpus. Igal juhul hakkab uuel lepingul põhinev suhe olema väga erinev Ühendkuningriigi siseturul osalemisest⁴.

Ühtlasi saab Ühendkuningriigist pärast ülemineku perioodi lõppu ELi liikmesriikides rakendatava ja kohaldatava ELi õiguse seisukohast kolmas riik.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on ülemineku perioodi lõpu õiguslik mõju nende tegevusele.

Soovitused sidusrühmadele

Käesolevat teadet silmas pidades soovitatakse kindlustus- ja edasikindlustusteenuste ja kindlustustoodete turustamise valdkonna teenusepakkujatel hinnata ülemineku perioodi lõppemise tagajärgi, teavitada nõuetekohaselt oma ELi kliente ning võtta aegsasti vajalikud meetmed, sh viia näiteks lepingud ja/või tegevus üle ELi.

¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liikmesriik.

² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).

³ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.

⁴ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine.

NB! Käesolevas teates ei käsitleta järgmisi küsimusi:

- – õiguse ja kohtualluvuse konflikte käsitlevad ELi normid („õiguslane koostöö tsiviil- ja kaubandusajades“);
- – ELi äriühinguõigus;
- – isikuandmete kaitse alased ELi õigusnormid;
- – ELi ja Ühendkuningriigi vahelist reisimist käsitlevad ELi õigusnormid.

Nende aspektide kohta on koostamisel või avaldatud muud teated⁵.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata alates väljaastumise kuupäevast enam Ühendkuningriigi suhtes kindlustuse/edasikindlustuse valdkonnas ELi õigusnorme (eelkõige Solventsus II direktiivi 2009/138/EÜ⁶ ja direktiivi (EL) 2016/97⁷), millega kehtestatakse kogu ELis kindlustus- ja edasikindlustusandjate tegevust, kindlustusvõtjate kaitset ja kindlustustoodete turustamist reguleeriv raamistik. Sellel on eelkõige alljärgnevad tagajärjed.

1. TEGEVUSLOAD

- Ühendkuningriigi kindlustusandjad ei saa enam ELis teenuste osutamiseks Solventsus II direktiivist tulenevale tegevusloale⁸ tugineda (st nad kaotavad ELi tegevusloa) ja nad on edaspidi kolmanda riigi kindlustusandjad. See tähendab, et nendel kindlustusandjatel ei ole enam lubatud praeguste tegevuslubade alusel ELis teenuseid osutada, sh veebimüügi kaudu⁹.
- Ühendkuningriigi kindlustusandjate ELis asuvatest filiaalidest saavad kolmanda riigi kindlustusandja filiaalid. Nende puhul on äritegevuse jätkamiseks vaja tegevuskohaks oleva liikmesriigi tegevusloa ja nad peavad vastama Solventsus II direktiivi artiklis 162 sätestatud tingimustele. Filiaali tegevusloa ei anna siiski õigust äritegevuseks kogu ELis, vaid üksnes selles liikmesriigis, mis on andnud vastava tegevusloa.
- ELi tütaretevõtjad (ELis asutatud juriidiliselt iseseisvad ettevõtjad, mis on Ühendkuningriigis asutatud kindlustusandjate kontrolli all või nendega seotud) võivad jätkata tegevust ELi kindlustussandjatena oma asukohaliikmesriigis

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_et.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. jaanuari 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist (ELT L 26, 2.2.2016, lk 19).

⁸ Solventsus II direktiivi artikkel 14.

⁹ Solventsus II direktiivi VIII peatüki 1. ja 2. jagu.

saadud tegevusloa alusel ning tingimusel, et nad järgivad ELi õigusnorme, sh seoses juhtimise, riskijuhtimise ja tegevuse edasiandmisega¹⁰.

- Muutused mõjutavad Ühendkuningriigi edasikindlustusandjate äritegevust ELis. Vastavalt Solventsus II direktiivile hakkavad Ühendkuningriigi edasikindlustusandjate suhtes kehtima nende tegevuskohaks oleva ELi liikmesriigi kehtestatud tingimused. Need tingimused ei või olla ELi edasikindlustusandjate suhtes kohaldatavatest soodsamad,¹¹ kuid need võivad olla vähem soodsad ja ELi liikmesriigiti erineda: näiteks on liikmesriikidel õigus nõuda Ühendkuningriigi edasikindlustusandjatelte kattevarade pantimist või filiaali asutamist. Komisjonil on õigus tunnistada Ühendkuningriigi raamistik samaväärseks, mille tulemusena käsitletak edasikindlustuslepinguid, mis on sõlmitud Ühendkuningriigis asuva peakontoriga ettevõtjaga, sama moodi kui Solventsus II alusel loa saanud ettevõtjaga sõlmitud edasikindlustuslepinguid. Kuna Ühendkuningriigi samaväärsuse hindamine selles valdkonnas on pooleli, ei ole praegu olemas lõplikku hinnangut. Seega peavad Ühendkuningriigi edasikindlustusandjad valmistuma olukorraks, kus raamistikku ei tunnistata samaväärseks.

2. KINDLUSTUSLEPINGUD

- Teenuste järjepidevus: ELi tegevusloast ilmajäämine võib kahjustada Ühendkuningriigi kindlustusandjate suutlikkust jätkuvalt täita teatavaid kohustusi ja ülesandeid ning tagada teenindamise järjepidevus enne üleminekuperioodi lõppu sõlmitud lepingute puhul¹². Solventsus II direktiivi kohaselt peavad ettevõtjad võtma meetmeid, et tagada lepingute jätkuv teenindamine. Selleks peaksid ettevõtjad hindama üleminekuperioodi lõppemise mõju nende tegevusele ja lepinguportfellidele ning koostöös asjaomaste riiklike järelevalveasutustega ka analüüsima ja leevendama seonduvaid riske¹³.

3. MUUD ASPEKTID

- Teabe avalikustamine: Solventsus II direktiivi artiklite 183–186 ja direktiivi (EL) 2016/97 artiklite 17–25 kohaselt tuleks kindlustusvõtjaid/kliente teavitada sellest,

¹⁰ Vt ka Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) 11. juuli 2017. aasta arvamus järelevalvealase ühtsuse kohta, arvestades Ühendkuningriigi EList väljaastumist (<https://www.eiopa.europa.eu/content/supervisory-convergence-light-uk-withdrawing-eu>), EIOPA 1. mai 2018. aasta arvamus kindlustus- ja edasikindlustusandjate solventsuspositsiooni kohta, arvestades Ühendkuningriigi EList väljaastumist (<https://www.eiopa.europa.eu/content/solvency-position-insurance-and-reinsurance-undertakings-light-withdrawal-uk-eu>), ning EIOPA 1. juuni 2018. aasta arvamus Ühendkuningriigi EList väljaastumise mõju käsitleva teabe avalikustamise kohta klientidele (<https://www.eiopa.europa.eu/content/disclosure-information-customers-about-impact-withdrawal-uk-eu>).

¹¹ Solventsus II direktiivi artikkel 174.

¹² Seejuures tuleb arvesse võtta liikmesriigi õigusnorme.

¹³ Vt Solventsus II direktiivi artikli 41 lõige 4 ja artikli 46 lõige 2. Vt ka EIOPA 1. detsembri 2017. aasta arvamus teenuste järjepidevuse kohta arvestades Ühendkuningriigi EList väljaastumist (<https://www.eiopa.europa.eu/content/service-continuity-insurance-light-%C2%A0withdrawal-uk-eu>).

kuidas võib üleminekuajaperioodi lõppemine, sh asjaolu, et asjaomane kindlustusandja/vahendaja jääb varsti ELi tegevusloast ilma, mõjutada nende õigusi ja kindlustusteenuste osutamist.

- Konsolideerimisgrupi järelevalve: muutused mõjutavad kindlustus-/edasikindlustusandjaid, kes tegutsevad ELis, kuid kuuluvad konsolideerimisgruppi, mille emattevõtja on registreeritud Ühendkuningriigis. Vastavalt Solventsus II direktiivile kohaldatakse nende suhtes Solventsus II sätteid, millega antakse ELi järelevalveasutustele õigus nõuda konsolideerimisgrupi üleilmset maksevõimet või kohaldada muid meetmeid, millega tagatakse konsolideerimisgrupi tasandil asjakohane järelevalve, sh ELis asuva peakontoriga valdusettevõtja asutamist¹⁴.
- Komisjonil on õigus tunnistada Ühendkuningriigi raamistik samaväärseks, mille tulemusena neid nõudeid enam ei kohaldataks¹⁵. Kuna Ühendkuningriigi samaväärsuse hindamine selles valdkonnas on pooleli, ei ole praegu olemas lõplikku hinnangut. Seega peavad kõik sidusrühmad olema teadlikud ja valmis juhuks, kus raamistikku ei tunnistata samaväärseks. Lisaks ei tunnustata ELis pärast üleminekuajaperioodi lõppu konsolideerimisgrupi tasandi sisemudelit, mis hõlmab ELis tegutsevat Ühendkuningriigi gruppi ja mille on enne üleminekuajaperioodi lõppu heaks kiitnud Ühendkuningriigis usaldatavusnõudeid kontrolliv reguleeriv asutus, ning selle jaoks tuleb ELi järelevalveasutustelt taotleda uus heakskiit. Ühendkuningriigi kindlustusandja tütarettevõtja üksuse tasandi sisemudel ei kaota siiski kehtivust juhul, kui tütarettevõtja on asutatud ühes ELi liikmesriigis ja saanud selle liikmesriigi järelevalveasutuse heakskiidu.
- Ühendkuningriigis registreeritud kindlustus- ja edasikindlustusvahendajad ei saa enam direktiivi (EL) 2016/97¹⁶ kohasele registreerimisõigusele tugineda ning seega ei saa nad enam Ühendkuningriigis saadud registreeringu alusel Euroopa Liidus tegutseda.

Üldist teavet kindlustus- ja edasikindlustustegevuse kohta leiab komisjoni kindlustuse ja pensionide teemaliselt veebilehelt (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions_et). Vajaduse korral lisatakse sellele veebilehele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
Finantsstabiilsuse, finantsteenuste ja kapitaliturgude liidu peadirektoraat

---

¹⁴ Solventsus II direktiivi artikkel 262.

¹⁵ Solventsus II direktiivi artiklis 260 osutatuga samaväärse järelevalve puudumise korral.

¹⁶ Direktiivi (EL) 2016/97 artikkel 3.